

DIVERSITEIT INKOMENSTOESLAGEN 2001

Jakob Jager

Het merendeel (89%) van de landbouwbedrijven (exclusief tuinbouw) heeft te maken met inkomensvoelagen. Deze kunnen bestaan uit gewastoeslagen en dierpremies in het kader van het Europese beleid als compensatie voor prijsdaling. Daarnaast kunnen in het kader van natuurbescherming inkomensvoelagen worden ontvangen voor het uitvoeren, uitstellen of nalaten van bepaalde werkzaamheden (bijvoorbeeld onderhoud landschap of beheersvergoeding).

Hectaretoeslagen en dierpremies voorop

Uit tabel 1 blijkt dat in 2001 landelijk het meest aan hectaretoeslagen en dierpremies werd ontvangen. 69% van de landbouwbedrijven ontvangt hectaretoeslagen en 59% van dierpremies. Bij de akkerbouwbedrijven is het aandeel van de hectaretoeslagen 98%. In de melkveehouderij maakt een vergelijkbaar percentage gebruik van de dierpremies. Ongeveer de helft van de intensieve veehouderij komt in aanmerking voor gewastoeslagen (snijmaïs). Subsidies op basis van de natuurregeling, komt bij 21% van alle landbouwbedrijven voor. Melkveebedrijven maken met name gebruik van beheersovereenkomsten. Bij de melkveebedrijven is dit percentage dan ook 29%. Bij de overige graasdierbedrijven zijn vooral de vleesveebedrijven in belangrijke mate afhankelijk van de inkomensvoelagen. Circa 10% van de opbrengsten bestaat hieruit. De andere bedrijfstypen krijgen in 2001 de helft of minder aan toeslagen in vergelijking met de vleesveebedrijven. Gezien de ontwikkeling van de dierpremies in 2002, als gevolg van de Agenda 2000 besluiten, zal dit verschil nog verder toenemen. Met de recente Europese besluiten over de hervormingen van het landbouwbeleid zal overigens vooral voor de melkveebedrijven het aandeel van de toeslag in de opbrengsten drastisch toenemen.

Tabel 1 Totaal bedragem (euro) aan toeslagen in 2001 naar type en aandeel bedrijven met premie op landbouwbedrijven (voorlopige cijfers)

Bedrijfstype	Aantal bedrijven	Hectare-toeslag a)	Dier-premie	Natuur-maatregel	Overig	Totaal toeslagen	Toeslagen in %
Akkerbouw	8,9	7.341	546	1.273	353	9.513	5,2
Melkvee	24,1	2.516	1.392	797	327	5.033	2,5
Overige graasdieren	8,5	1.004	5.992	1.725	139	8.860	10,4
Intensieve veehouderij	6,6	1.318	197	135	41	1.690	0,5
Combinaties	6,8	3.635	764	283	880	5.561	2,3
Totaal landbouw b)	56,5	3.069	1.702	852	327	5.951	2,9

a) Exclusief premie voor zetmeelaardappelen; b) Exclusief tuinbouwbedrijven.
Bron: Informatienet.

Spreiding ontvangen subsidies

De spreiding in ontvangen premie is groot (zie figuur 1). Op de overige graasdierbedrijven (met veel vleesvee) ontvangt ruim de helft van de bedrijven een premie die meer dan 10% van de opbrengsten uitmaakt. Aan de andere kant ontvangt bijna 30% van deze bedrijven geen premie. De intensieve veehouderijbedrijven zijn slechts in geringe mate afhankelijk van de toeslagen. De melkveebedrijven en combinatiebedrijven vallen voor een groot deel in de groep bedrijven waar de toeslagen 0-5% van de opbrengsten uitmaken.

